

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2006 rd

Talmanskonferensens förslag till riksdagens beslut om ändring av riksdagens arbetsordning

Lagmotion med förslag till lag om ändring av 1 § i lagen om Finlands delegation i Europarådet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 26 september 2006 talmanskonferensens förslag till riksdagens beslut om ändring av riksdagens arbetsordning (TKF 1/2006 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Lagmotion

I samband med talmanskonferensens förslag har utskottet behandlat lagmotionen om ändring av 1 § i lagen om Finlands delegation i Europa-

rådet (LM 66/2006 rd), som remitterades till utskottet den 26 september 2006.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagens andre vicetalmän Ilkka Kanerva
- riksdagens biträdande generalsekreterare Jarmo Vuorinen, riksdagens kansli
- professor Mikael Hidén
- professor Veli-Pekka Viljanen.

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG OCH LAGMOTIONEN

Talmanskonferensen föreslår att riksdagens arbetsordning kompletteras med en bestämmelse om att riksdagen på förslag av talmanskonferensen kan tillsätta ett utskott på nytt efter att statsrådet utnämnts efter ett riksdagsval. Syftet är att konstitueringen i början av valperioden ska bli mer koncentrerad till det skede då statsrådet har blivit utnämnt. Arbetsordningen föreslås bli ändrad också så att mandattiden för vissa organ som riksdagen väljer förlängs till en hel valperiod.

Bestämmelserna avses träda i kraft i början av valperioden 2007—2010, dvs. den 22 mars 2007.

I lagmotionen föreslås att 1 § i lagen om Finlands delegation i Europarådet ändras så att riksdagen vid valperiodens första riksmöte väljer företrädare till Europarådets parlamentariska församling för hela valperioden. Lagmotionen hänför sig till talmanskonferensens förslag om ändring av riksdagens arbetsordning (TKF 1/2006 rd).

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Talmanskonferensen föreslår att riksdagens arbetsordning kompletteras med en bestämmelse om att riksdagen tillsätter de permanenta utskotten omedelbart efter att den sammanträtt till valperiodens första riksmöte. Ett utskott kan dock på förslag av talmanskonferensen tillsättas på nytt efter att statsrådet har utnämnts efter ett riksdagsval. Riksdagens övriga organ avses bli tillsatta enligt en praxis som innebär att de i regel väljs först efter att statsrådet utnämnts.

Enligt 35 § 1 mom. i grundlagen tillsätter riksdagen de permanenta utskotten för varje valperiod. Utskotten och övriga organ i riksdagen tillsätts enligt 37 § 1 mom. i grundlagen under valperiodens första riksmöte för hela valperioden, om inte något annat bestäms i grundlagen, i riksdagens arbetsordning eller i en instruktion som riksdagen antagit för organet i fråga. Riksdagen kan dock på förslag av talmanskonferensen under valperioden besluta tillsätta ett organ på nytt.

I sin tidigare ståndpunkt (7.3.2006 § 4) ansåg grundlagsutskottet att det är principiellt viktigt att riksdagen som högsta statliga organ är fullt funktionsduglig mycket snart efter att den sammanträtt till valperiodens första riksmöte. Då krävs framför allt en funktionsduglig utskottsinstitution. Ur denna synvinkel är det lämpligt med en bestämmelse om att de permanenta utskotten tillsätts omedelbart efter att riksdagen sammanträtt till valperiodens första riksmöte. Den föreslagna bestämmelsen om att ett utskott på förslag av talmanskonferensen kan tillsättas på nytt medför heller inga problem i fråga om grundlagen, med beaktande av grundlagens 37 § 1 mom. om möjligheten att tillsätta ett organ på nytt.

Enligt motiveringen till förslaget blir det nog vanligast att talmanskonferensen föreslår att alla utskott tillsätts på nytt efter att statsrådet utnämnts efter riksdagsvalet. Grundlagsutskottet anser att en sådan praxis dock inte bör eftersträvas. Talmanskonferensen bör alltid separat över-

väga att tillsätta ett utskott på nytt. Det kan komma på fråga att tillsätta ett utskott på nytt i anknytning till de konstituerande åtgärderna i början av valperioden närmast i det fall att ett vanligt fyllnadsval inte kan hållas eller att ett val av andra skäl inte är ett lämpligt sätt att ändra utskottets sammansättning.

Grundlagsutskottet har ingenting att anmärka på talmanskonferensen föreslag om ett förfarande som innebär att alla organ som tillsätts vid bytet av valperiod, förutom utskotten och kansli-kommissionen, i regel väljs först efter att statsrådet utnämnts. Förslagen att mandattiden för Finlands delegation i Europarådet och Finlands Banks revisorer förlängs till en hel valperiod är också motiverade.

Med hänvisning till talmanskonferensens förslag och övrig utredning anser utskottet att förslaget är behövligt och motiverat. Utskottet tillstyrker förslaget utan ändringar. Utskottet har kompletterat ikraftträdandebestämmelsen så att ändringarna träder i kraft på den avsedda dagen, dvs. den 22 mars 2007.

Lagmotionen om ändring av 1 § i lagen om Finlands delegation i Europarådet hänför sig till talmanskonferensens förslag att förlänga mandatperioden för delegationen till en hel valperiod. Det är befogat att fastställa att lagförslaget träder i kraft samma dag som den aktuella ändringen i riksdagens arbetsordning, alltså den 22 mars 2007.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår grundlagsutskottet

att talmanskonferensens förslag godkänns utan ändringar men ikraftträdandebestämmelsen med kompletteringar (Ikraftträdandebestämmelsen) och

att lagförslaget i lagmotionen godkänns utan ändringar.

Ikraftträdelsebestämmelsen

Detta beslut av riksdagen träder i kraft den 22 mars 2007.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om Finlands delegation i Europarådet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 april 1989 om Finlands delegation i Europarådet (354/1989) 1 §, sådan den lyder i lag 35/2000, som följer:

1 §

Val av ombud

suppleanter till Europarådets parlamentariska församling.

Riksdagen väljer under valperiodens första riksmöte inom sig fem ombud och lika många

Denna lag träder i kraft den

Helsingfors den 30 november 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Arja Alho /sd
medl. Heidi Hautala /gröna
Hannu Hoskonen /cent
Roger Jansson /sv
Johannes Koskinen /sd
Annika Lapintie /vänst
Outi Ojala /vänst

Reino Ojala /sd
Markku Rossi /cent
Arto Satonen /saml
Seppo Särkiniemi /cent
Ilkka Taipale /sd
Astrid Thors /sv (delvis)
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sami Manninen.